

Силабус дисципліни

Психологія конфліктів та медіація

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Спеціальність – С4 Психологія

Освітньо-професійна програма «Психологія перемовин та медіація»

Рік навчання: 1 Семестр: 1

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник

ПІП

доцент кафедри психології та соціальної роботи, к.ю.н., доцент
Яремко Оксана Михайлівна

Контактна інформація

yaremko_oksana@ukr.net +380673588034

Опис дисципліни

Дисципліна «Психологія конфліктів та медіація» спрямована на отримання студентами необхідного обсягу знань з психології конфліктів (сутність, природа, ознаки, функції, види, типи, спрямованість і межі поширення конфліктів; причини виникнення і розвитку конфліктів; моделі поведінки у конфлікті, правила організації безконфліктної взаємодії, урегулювання та вирішення конфліктів; стратегії, тактики, технології розв'язання конфліктів тощо) та медіації (сутність, природу, ознаки, принципи, види і моделі медіації; процедура медіації та її учасники тощо), а також набуття ними практичних умінь та навичок щодо врегулювання конфліктів шляхом медіаційних практик.

Структура дисципліни

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/1	1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Психологія конфліктів та медіація».	Вивчити загальну характеристику навчальної дисципліни «Психологія конфліктів та медіація» (завдання, поняття, предмет, методи вивчення, система; роль у формуванні професійної культури; взаємодія з іншими навчальними дисциплінами; джерела).	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/1	2. Сутність і структура конфлікту.	Знати поняття, сутність, ознаки, значення, конфлікту, а також його структуру, види і типи.	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
4/1	3. Передумови виникнення та стадії розвитку конфлікту. Змістовий та структурно-функціональний аналіз конфлікту	Знати причини виникнення конфліктів, динаміку і умови протікання, стадії розвитку конфлікту, а також його межі, функції конфлікту, види, деструктивні наслідки.	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
4/2	4. Стратегії, тактики та стилі поведінки	Оволодіти стратегіями управління конфліктом, способами розв'язання і	Реферати, дискусія,

	учасників конфліктує. Психологічні методики подолання негативних емоцій у конфлікті.	регулювання конфліктів, тактиками вирішення конфліктних суперечностей, стилями завершення конфліктів.	доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/1	5. Сутність, правила та способи розв'язання і врегулювання конфліктів.	Знати сутність, правила та способи розв'язання і врегулювання конфліктів.	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/1	6. Сутність профілактики та передумови успішності запобігання конфліктам	Знати сутність профілактики та передумови успішності запобігання конфліктам.	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/1	7. Теорія медіації	Знати поняття, природу, ознаки, передумови та компоненти медіації, сфери застосування та переваги медіації, принципи медіації, види медіації, моделі медіації.	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/1	8. Учасники медіації	Розуміти зміст права на медіацію, хто є сторонами медіації: правові умови участі сторін у медіації, їх правовий статус.	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
4/1	9. Майстерність медіатора	Знати вимоги для набуття професії медіатора, вимоги професійних організацій щодо акредитації медіаторів, компетентності медіатора, техніки медіатора.	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
4/2	10. Медіаційна процедура.	Знати загальну характеристику медіаційної процедури, премедіації, критерії медіабельності спорів, підготовки до медіаційних переговорів, а також стадії медіації. Вивчити особливості медіації в окремих сферах відносин (в трудових, сімейних, освітніх, тощо).	Тестування, проблемні питання, кейси
4/2	11. Особливості медіації в окремих сферах відносин.	Вивчити особливості медіації в окремих сферах відносин (в трудових, сімейних, освітніх, тощо).	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування

Літературні джерела

1. Біцай А. Участь адвоката в медіації: монографія. К.: Алерта, 2017. 260 с.
2. Вайнагій М. В. Теоретико-правові проблеми переговорного процесу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ - 2021, 19 с.
3. Галіян І. М. Медіація та консиліація як примирні процедури внутрішнього корпоративного конфлікту. *Часопис Київського університету права*. 2020. №3. С. 201-203.
4. Гаро Г. О. Мирне вирішення сімейних спорів. Х.: Фактор, 2019. 80 с.

5. Дмитренко А. А., Мазур М. Р. Особливості медіації у кримінальному провадженні України. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2021. С. 273-277.
6. Дутко А., Нагірняк О. Медіація як спосіб вирішення сімейних спорів. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: "Юридичні науки"*. 2020. Т. 7. № 1. С. 148-152.
7. Зцілення ран конфлікту. Медіація може допомогти - Київ: Вид-во РАЦІО, 2024, 344 с.
8. Конфліктологія та медіація: навчальний посібник / В. І. Докаш. Чернівці, Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 249 с.
9. Красін С. А, Красіна Г. В., Кондрацька Л. В. Історичні ретроспектива змін поглядів на конфлікт. *Габітус. Соціальна психологія. Юридична психологія*. Випуск 74. 2025. С. 349-353.
10. Лапкін А. В. Участь прокурора в кримінальному провадженні на підставі угоди про примирення. URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/viewFile/62776/58260>
11. Медіація у відновному правосудді за участю неповнолітніх: навчальний посібник / Н. Крестовська, К. Стрик, І. Федорич за аг. ред.. О. Калашник. Київ: 2024. 142 с.
12. Медіація у професійній діяльності юриста: підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилук, І. Городиський [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса: Екологія, 2019. 456 с.
13. Орап М. О., Вершигора С. І. Теоретичний аналіз понять «конфлікт» та «конфліктна поведінка особистості». *Наукові записки. Серія: Психологія*. 2025. № 1. С. 94–100.
14. Психологія конфлікту. Навч. посібник. Реком. МОН України. «Долинська Л. В., Матяш-Заяц Л. П.», 2023 р. 304 с.
15. Рахліс В. Л., Павленко О. О. Переговори і медіація: підручник для підготовки професійного переговорника. Дніпро ТОВ «Дріант», видання 2-е перероблене, 2021. 344 с.
16. Романадзе Л. Про медіацію та українське законодавство. URL: <http://law.ucu.edu.ua/malymy-krokamy-doyevropy-luyiza-romanadze-pro-te-yak-mediatsiya-spruyayenablyzhennyu-ukrayinskogo-ta-yevropejskogo-zakonodavstva/>
17. Романадзе Л. Д. Врегулювання спору за участю судді та інші процесуальні новели: вплив на розвиток медіації. URL: <http://mediation.ua/wp-content/uploads/2017/05/Stattyapro-Mediatsiyu-v-proektah-protseksodeksiv-2.pdf>
18. Федчишин Д. В. До питання про процедури альтернативного вирішення земельних спорів в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2019. № 1. С. 48.
19. Чанишева Г. І. Соціальний діалог: навч.-метод. посібник. Одеса: Фенікс, 2021. 81 с.
20. Яремко О. М. Транскордонна сімейна медіація: досвід іноземних держав і України. *Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід*: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, ЗУНУ, 19-20 квітня 2024 р.). Тернопіль, 2024. С. 138-140.
21. Яремко О. М., Гірняк Г. С. Медіація як базова соціальна послуга: повноваження органів місцевого самоврядування. *Галицькі студії. Юридичні науки*. 2024. № 6. С. 43-49.
22. Яремко О., Фаградян Г. Психологічні аспекти переговорів як професійної діяльності. *Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації*: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Західноукраїнський національний університет, 3-4 листопада 2023 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 337-338.
23. Rafferty Judith. Neuroscience, Psychology and Conflict Management. First published in 2024 by James Cook University, 2024. 238 p.
24. Shivan Viruti. Psychology of Conflict Resolution - The Comprehensive Guide: Independently published (February 6, 2024). 219 p.
25. Suzzette A. Harriott. Comprehensive Approaches to Conflict Resolution. IGI Global (August 28, 2024). 536 p.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагиату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із

керівником курсу.

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20 %	20 %	5 %	15 %	40%
Поточне опитування	Модульний контроль	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (6 занять, 6 тем – 5 оцінок). 2. Модульний контроль проводиться на 7 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 20 тестових завдань, кожне з яких має 2 бали і двох теоретичних питань, кожне з яких оцінюється в 30 балів		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу, щодо набуття навичок ефективного застосування медіації у розв'язанні конфліктів	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час вивчення дисципліни за самостійну роботу (доповідь-презентація)	1. Відповідь на 2 запитання, кожне з яких 20 балів. У підсумку 40 балів. 2. Розв'язання 20 тестів по 3 бали = 60 балів

Оцінювання

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом